

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **S., a. s.**, Š., IČO: X., proti žalovanému:

1/ E., s. r. o., M., IČO: X.,
2/ JUDr. D., nar. X., J., **3/ M.,** nar. X., V., zastúpená opatrovníčkou: N., Okresný súd Bratislava IV., **o zaplatenie 14 910,43 eur s príslušenstvom,** vedenej na Okresnom súde Bratislava V. pod sp. zn.: 3CbZm 80/2010, o mimoriadnom dovolaní Generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. septembra 2011, č. k.: 3CoZm 32/2011-105, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky **z r u š u j e** rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 28. septembra 2011, č. k.: 3CoZm 32/2011-105 **v o v ý r o k u**, ktorým zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava V. z 26. mája 2011, č. k.: 3CbZm 80/2010-84, **t a k**, že zmenkový platobný rozkaz č. k.: 3Zm 592/2008-17 z 30. januára 2009 **z r u š u j e v c e l o m r o z s a h u** a v rozsahu zrušenia vec **v r a c i a** Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava V. rozsudkom z 26. mája 2011, č. k.: 3CbZm 80/2010-84 zmenkový platobný rozkaz č. k.: 3Zm 592/2008-17 zo dňa 30. januára 2009 ponechal v platnosti v celom rozsahu a navrhovateľovi náhradu trov námietkového konania nepriznal.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že súd vyhovel návrhu žalobcu v plnom rozsahu a zmenkovým platobným rozkazom č. k.: 3Zm 592/2008-17 zo dňa 30. januára 2009 uložil žalovanému 1/ ako priamemu zmenkovému dlžníkovi a žalovaným 2/ a 3/ ako zmenkovým ručiteľom povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcovi zmenkovú sumu 14 910,43 eur (449 171,49 Sk) so 6% ročným úrokom od 23. októbra 2008 do zaplatenia, zmenkovú odmenu 49,70 eur a trovy konania 897,43 eur. Žalovaný 2/ podal v zákonnej lehote proti zmenkovému platobnému rozkazu námietky, v ktorých uviedol, že žalovaná 3/ sa dopustila podvodného konania a je voči jej osobe vedené trestné konanie. Na prejednanie námietok súd nariadil pojednávanie.

Žalobca originálom zmenky, ktorú vystavil žalovaný 1/, ako vlastnú zmenku v Bratislave dňa 17. decembra 2004 preukázal, že sa zaviazal zaplatiť na rad žalobcu dňa 22. októbra 2008 zmenkovú sumu 14 910,43 eur (449 191,49 Sk) bez protestu. Predmetnú zmenku avalovali žalovaní 2/ a 3/. Predložením prvopisu zmenky, ktorá má všetky náležitosti predpísané v ustanovení čl. I. § 75 zákona zmenkového a šekového č. 191/1950 Zb. žalobca svoj nárok na zaplatenie zmenkovej sumy s príslušenstvom preukázal žalovaný 2/ a 3/, prevzali ručenie za splnenie nie záväzku žalovaného 1/. Podľa § 32 ods. 2 zákona č. 191/1950 Zb. záväzok zmenkového ručiteľa je platný aj vtedy, ak záväzok za ktorý sa zaručil, je neplatný z iného dôvodu, než pre vady formy. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že záväzok zmenkového ručiteľa je nezávislý na záväzku dlžníka. Aj v prípade, ak by sa dlžník zbavil svojej povinnosti vyplývajúcej zo zmenky preukázaním námietok, môže sa zmenkový veriteľ úspešne domáhať plnenia voči veriteľovi. Zmenkový ručiteľ môže podľa § 17 ZZŠ robiť majiteľovi zmenky námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k majiteľovi zmenky, nie však na vzťahoch zmenkovo zaviazanej osoby, za ktorú bolo ručenie prevzaté, k majiteľovi zmenky. Námietky žalovaného 2/ poukazujúce na podvodné konanie žalovaného 3/ považoval súd za irelevantné. Záväzok zmenkového ručiteľa je skutočným zabezpečovacím záväzkom, vyznačuje sa akcesoritou ku zmenke, splatnosťou zmenky trvá a zaniká. Okolnosť, že ide o avalistu na zabezpečovacej zmenke, nemôže bez ďalšieho znamenať, že avalista má akýkoľvek vzťah ku kauzálnej pohľadávke, zmenkou zabezpečenej. Ak by ručiteľ mal mať proti remitentovi nejaké kauzálne námietky, muselo by to vyplývať z ich vzájomných mimo zmenkových vzťahov, teda zo zmluvy, v ktorej by bol dohodnutý okruh prípustných námietok. Ak k takejto dohode nedošlo, avalista nemôže bez ďalšieho, len preto, že je avalistom, používať námietky osoby, za ktorú je na zmenke podpísaný, obdobne ako má možnosť vznášať dlžníkove námietky

obecný ručiteľ. Tomu toto právo priznáva zákon. Avalistovi však ZZŠ takéto oprávnenie neustanovuje. V danom prípade ide o abstraktné zmenkové ručenie, bez akéhokoľvek vzťahu ku kauzálnej pohľadávke zmenkou zabezpečeného. V konaní nebolo preukázané, že by žalobca nadobudol zmenku v zlej viere (§ 10 ZZŠ), preto sa avalista s úspechom nemohol domôcť ním namietanej skutočnosti.

Po vykonanom dokazovaní súd prvého stupňa dospel k záveru, že zmenkový platobný rozkaz bol vydaný v súlade so zákonom, a že včas uplatnené námietky žalovaného 2/ nie sú dôvodné. Žalovaný 2/ nepreukázal nijakým spôsobom neplatnosť zmenky, ani nepredložil doklad o zaplatení zmenkovej sumy. Hoci o povinnosti predložiť, resp. označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení bol riadne poučený, túto si nesplnil. Keďže námietky žalovaného 2/ súd hodnotil ako nedôvodné, zmenkový platobný rozkaz ponechal v platnosti v celom rozsahu. O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p.

Na základe odvolania žalovaného 2/ Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 28. septembra 2011, č. k.: 3CoZm 32/2011-105 rozsudok Okresného súdu Bratislava V. v Bratislave č. k.: 3CbZm 80/2010-84 z 26. mája 2011 zmenil tak, že zmenkový platobný rozkaz č. k.: 3Zm 592/2008-17 z 30. januára 2009 zrušil v celom rozsahu. Žalovanej 2/ náhradu trov námietkového konania nepriznal a tiež žalovanej 2/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Odvolací súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav, správne vyhodnotil vykonané dôkazy a vec posúdil správne aj po právnej stránke. Vo svojom vyjadrení k odvolaniu zo dňa 01. augusta 2011 samotný žalobca však potvrdil, že zmenkou zabezpečený záväzok zanikol dňa 22. apríla 2008, teda ešte pred podaním žaloby s plnením v zmysle § 559 Občianskeho zákonníka. Za tohto stavu by podľa názoru odvolacieho súdu vyhovieť žaloby, ktorou sa žalobca domáha plnenia zo zmenky, ktorá slúžila na zabezpečenie pohľadávky a ktorá v priebehu času bola uspokojená, odporovalo zásadám poctivého obchodného styku v zmysle § 265 Obchodného zákonníka. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa žalovanej 2/ podľa § 220 O. s. p. zmenil a o trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 141 ods. 1 O. s. p.

Na základe podnetu žalobcu napadol rozsudok Krajského súdu v Bratislave Generálny prokurátor Slovenskej republiky mimoriadnym dovolaním z 12. novembra 2012, v ktorom navrhol zrušiť rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 28. septembra 2011, č. k.: 3CoZm 32/2011-105 v časti výroku, ktorým bol zmenený rozsudok Okresného súdu Bratislava V. z 26. mája 2011, č. k.: 3CbZm 80/2010-84 tak, že zmenkový platobný rozkaz č. k.: 3Zm 592/2008-17 z 30. januára 2009 sa zrušuje v celom rozsahu.

Podľa názoru Generálneho prokurátora rozsudkom Krajského súdu v Bratislave bol porušený zákon. Pri rozhodovaní o odvolaní žalovaného 2/ vychádzal odvolací súd z nesprávneho právneho posúdenia veci. Generálny prokurátor Slovenskej republiky poukázal na ustanovenia § 1, 2, 3, 175 ods. 1, 213 ods. 2, 237 písm. f/ O. s. p., § 32 ods. 1 zmenkového a šekového zákona č. 191/1950 Zb. (ďalej len ZZŠ), § 32 ods. 2 a 3 ZZŠ.

V predmetnom súdnom konaní nebolo sporné, že vymáhaná pohľadávka existuje. Žalovaná 2/ namietala len skutočnosť, že pohľadávka bola uplatnená predčasne. Žalobca preukázal dôvodnosť právneho nároku pravou zmenkou (doplnenou blankozmenkou) a to v súlade s ustanovením § 175 ods. 1 O. s. p., ktorej pravosť, ako aj výšku dlžnej sumy navyše žalovaná 2/ v námietkach ani v odvolaní nenamietala. Žalovaná 2/ v námietkach uviedla, že avalovala blankozmenku v prospech žalovanej 3/, ktorej chcela pomôcť v podnikaní v dobrej viere, že úver bude riadne splácaný. Žalovaná 3/ sa mala dopustiť trestnej činnosti tým spôsobom, že prístroj, ktorý bol predmetom záložného práva v prospech žalobcu, podvodným spôsobom prelízingovaný v dvoch lízingových spoločnostiach, ktoré tým boli uvedené do omylu. Predmet záložného práva má v držbe spoločnosť A., s. r. o., ktorej konateľ tiež podal na žalovanú 3/ trestné oznámenie a spláca za ňu dve lízingové zmluvy. Žalovaná 3/ prestala úver splácať, čím celý záväzok ostal na žalovanej 2/. Generálny prokurátor Slovenskej republiky v dovolaní uviedol, že v zmysle ustanovenia § 175 ods. 1 O. s. p. je odporca v podaných námietkach povinný uviesť všetko, čo proti zmenkovému rozkazu namieta. Uvedený záver potvrdzuje konštantná judikatúra, z ktorej vyplýva, že z hľadiska koncentračnej zásady platí, že v námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu musí byť uvedené všetko, či už správ hmotného alebo procesného, v opačnom prípade nejde o dôvodné námietky (R47/2001).

V podanom odvolaní žiadala žalovaná 2/ zmenkový platobný rozkaz v časti zrušiť na podklade právnej argumentácie, ktorú predtým v podaných námietkach neuviedla a to,

že žalobca nepostupoval pri vyplnení blankozmenky dohodnutým spôsobom – finančnú čiastku 1 000 000 Sk mal použiť na zaplatenie esteticko-medicínskeho prístroja, ktorý mal v tom čase reálne existovať a jeho existencia mala byť overená a skontrolovaná. Žalovaná 2/ v odvolaní uviedla, že v skutočnosti však bola uvedená suma zaslaná na účet žalovanému 1/, ktorého konateľkou bola žalovaná 3/. Z uvedenými prostriedkami bolo v skutočnosti naložené v rozpore s účelom zmluvy. Žalovaná 3/ ihneď ako obdržala celú sumu prestala úver splácať. Žalovaná 2/ v odvolaní tiež uviedla, že žalobca priamym zaslaním peňazí nepostupoval s odbornou starostlivosťou, existenciu dohodnutého predmetu kúpy neoveril, teda k uvedenému stavu došlo aj jeho zavinením.

Odvolací súd nesprávnou interpretáciou vyjadrenia žalobcu k odvolaniu žalovanej 2/ dospel k záveru, že vymáhaná pohľadávka zanikla. V kontexte vykonaného dokazovania však bolo nesporné, že žalovaná 2/ existenciu záväzku nepopierala a túto skutočnosť neuviedla ani v námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu. Dôsledkom koncentračnej zásady je skutočnosť, že to, čo nebolo uvedené v námietkach podaných v zákonnej lehote, nebude možné neskôr uplatniť a ani na ne prihliadnuť. Ani v odvolacom konaní nemožno prihliadnuť na námietky, ktoré odporca neuplatnil včas proti zmenkovému platobnému rozkazu (ZSP 87/2006). Žalovaná 2/ nevzniesla kauzálnu námietku, teda nenamietala neexistenciu, resp. uhradenie pohľadávky, ktorú zmenka zabezpečovala. Odvolací súd ani za predpokladu, že by žalovaná 2/ takúto argumentáciu v odvolaní použila, nemohol na ňu prihliadať a musel by ju odmietnuť.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky poukázal tiež na to, že v priebehu konania neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver o zániku nároku žalobcu z predloženej zmluvy. Aj samotné vyjadrenie žalobcu k odvolaniu len logicky dopĺňa skutkový stav a je plne v súlade so všetkými vyjadreniami žalobcu. Preto rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým bol uplatnený nárok zamietnutý, vychádzalo z nesprávnych skutkových zistení, a v tejto súvislosti odvolací súd vec aj nesprávne právne posúdil v zmysle ustanovenia § 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p. prijal záver, že uplatnený nárok medzičasom zanikol.

Odvolací súd tiež pri rozhodovaní nepostupoval dôsledne v intenciách ustanovenia § 213 ods. 2 O. s. p. Pri rozhodovaní o odvolaní aplikoval ustanovenie § 559 Občianskeho zákonníka, ktoré považoval za rozhodujúce pre posúdenie veci. Uvedené ustanovenie však pri

doterajšom rozhodovaní na súde prvého stupňa nebolo použité. Výzva v zmysle § 213 ods. 2 O. s. p. je plnením osobitnej povinnosti odvolacieho súdu, ktorou sa má zabezpečiť účastníkovi konania riadny prístup k spravodlivému procesu aj po podaní odvolanie. Pokiaľ odvolací súd nepostupoval v súlade s ustanovením § 213 ods. 2 O. s. p., odňal účastníkovi konania možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. (ER33/2011).

Odvolací súd aplikáciou ustanovenia § 559 Občianskeho zákonníka svoje rozhodnutie nečakane založil na iných právnych záveroch než súd prvého stupňa, k týmto právnym záverom sa žalobca nemal možnosť vyjadriť, čím mu znemožnil realizáciu jeho procesných práv. Podľa názoru Generálneho prokurátora Slovenskej republiky konanie odvolacieho súdu a jeho rozhodnutie je postihnuté vadou podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p.

Preto za podmienok uvedených v § 243e ods. 1 O. s. p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. a/ O. s. p. a poukazom na § 237 písm. f/ O. s. p. a § 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p. podal na základe podnetu účastníka konania Generálny prokurátor Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie, keďže rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave bol porušený zákon a vyžaduje to ochrana práv a zákonom chránených záujmov účastníka konania, ktorú nie je možno dosiahnuť inými prostriedkami.

Žalobca vo svojom vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu z 05. februára 2013 uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s obsahom podané mimoriadneho dovolania Generálneho prokurátora Slovenskej republiky. Žiadal aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave, vo výroku ktorým bol zmenený rozsudok Okresného súdu Bratislava V., zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

K dovolaniu sa tiež vyjadril žalovaný 2/. Uviedol, že sa v celom rozsahu pridrižiava doterajších vyjadrení a rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave považuje za vecne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe mimoriadneho dovolania podaného včas Generálnym prokurátorom Slovenskej republiky (§ 243g O. s. p.) na podnet účastníka konania, preskúmal vec bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p. a § 243i ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave nie je vecne správne.

V zmysle § 243f ods. 1 O. s. p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 237,
- b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Na výskyt procesných väd konania, vymenovaných v § 237 O. s. p. a tiež tzv. iných procesných väd konania majúcich za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, prihliada Najvyšší súd Slovenskej republiky nielen v konaní o dovolaní (viď § 242 ods. 1 O. s. p.), ale aj v konaní o mimoriadnom dovolaní (viď § 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 242 ods. 1 O. s. p.), bez zreteľa na to, či boli alebo neboli v tomto mimoriadnom opravnom prostriedku uplatnené. Vzhľadom na túto zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd, uvedených v § 237 O. s. p., zaoberal sa dovolací súd predovšetkým otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. (t. j., či v danej veci nejde o nedostatok právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom, či súdom nesprávne obsadeným). Osobitne sa pri tom sústredil na námietku mimoriadneho dovolania, spočívajúca v tom, že účastníkom konania bola postupom súdu odňatá možnosť konať, s tým, že odvolací súd nepostupoval v súlade s ustanovením § 213 ods. 1 O. s. p.

Odňatím možnosti konať sa v zmysle ustanovenia § 237f O. s. p. rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občianky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastní tri pojmové znaky:

- 1) odňatie možnosti konať pred súdom,
- 2) to že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu,
- 3) možnosť konať pred súdom sa odňala aj účastníkovi konania.

Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom

je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu jeho procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípade s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej rozhodovacej činnosti uvádza, že vada konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. znamená porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (napr. II.ÚS 261/06).

V zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Podľa § 213 ods. 2 O. s. p., ak je odvolací súd tohto názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

Odvolací súd na základe vyjadrenia žalobcu k odvolaniu žalovanej 2/ proti rozsudku súdu prvého stupňa dospel k záveru, že vymáhaná pohľadávka zanikla. V kontexte vykonaného dokazovania však bolo nesporné, že žalovaná 2/ existenciu záväzku nepopierala a túto skutočnosť neuviedla ani v námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu. V priebehu konania na základe vykonaného dokazovania neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver o zániku nároku žalobcu v dôsledku plnenia záväzku. Pri rozhodovaní o odvolaní Krajský súd v Bratislave aplikoval ustanovenie § 559 Občianskeho zákonníka, ktoré považoval za rozhodujúce pre posúdenie veci. Uvedené ustanovenie však pri doterajšom rozhodovaní na súde prvého stupňa nebolo použité. Výzva v zmysle § 213 ods. 2 O. s. p. je plnením osobitnej povinnosti odvolacieho súdu, ktorou sa má zabezpečiť účastníkovi súdneho konania, riadny prístup k spravodlivému procesu aj po podaní odvolania. Úmyslom zákonodarcu bolo, aby sa takýmto ustanovením zabránilo vydávaniu tzv. prekvapivých rozhodnutí. Pokiaľ odvolací súd nepostupoval v súlade

s ustanovením § 213 ods. 2 O. s. p., odňal účastníkovi konania možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. (R33/2011). Pokiaľ odvolací súd pri rozhodovaní vychádza z iného právneho dôvodu ako súd prvého stupňa a vychádza zo skutočnosti, ktoré neboli žalobcom tvrdené a ani súd prvého stupňa sa nimi vo svojom rozhodnutí nezaoberal, bez toho aby účastníkovi konania umožnil sa k novým právnym záverom vyjadriť, prípadne predložiť dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvého stupňa nejavili významnými, odníme takémuto účastníkovi možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. (ZSP 6/2005).

Odvolací súd aplikáciou ustanovenia § 559 Občianskeho zákonníka svoje rozhodnutie nečakane založil na iných právnych záveroch než súd prvého stupňa, k týmto právnym záverom sa žalobca nemal možnosť vyjadriť, čím mu znemožnil realizáciu jeho procesných práv.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O. s. p), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (základné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia závažných a pre samotné rozhodnutie v ovplyvňujúcich súvislostiach. Účastník konania má právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom právnej ochrany, t. j. uplatnením nárokov a obranu proti takému uplatneniu (IV.ÚS 215/03, III.ÚS 60/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad. Povinnosťou všeobecného súdu je teda uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôkazy, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako aj právnej stránky rozhodnutia (napr. III.ÚS 328/05, III.ÚS 116/06).

V danom prípade odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil v súlade s ustanovením § 220 O. s. p. Pri zmene rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolací súd nahrádza toto rozhodnutie svojim rozhodnutím. Rozhodnutie odvolacieho súdu musí preto obsahovať nie len úplné a výstižné zdôvodnenie ale aj všetko to, čo je potrebné z hľadiska určitosti a vykonateľnosti rozhodnutia o otázkach predstavujúcich predmet odvolacieho konania vrátane súvisiacich otázok. Odôvodnenie musí byť súčasne i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí v konaní o riadnom alebo mimoriadnom opravnom prostriedku, t. j. musí byť preskúmateľné. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodnutie odvolacieho súdu nemá náležitosti uvedené v ustanovení § 157 ods. 2 O. s. p. Krajský súd v Bratislave v odôvodnení svojho rozhodnutia nedal presvedčivú a jasnú odpoveď na podstatné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany a nereagoval na podstatné odvolacie námietky. V odôvodnení rozhodnutia poukázal iba na vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovanej 2/ a to zo dňa 1. augusta 2011, z ktorého vyvodil, že zmenkou zabezpečený záväzok zanikol dňa 22. apríla 2008, teda ešte pred podaním žaloby, splnením v zmysle § 559 Občianskeho zákonníka. Z podania žalobcu zo dňa 1. augusta 2011 však nevyplýva, že došlo k zániku nároku žalobcu splnením zo strany žalovaných. Žalobca v tomto podaní len uviedol, že posledná splátka úveru bola uhradená 22. apríla 2008. Neuvádza však, že touto úhradou zanikol jeho nárok zo zmenky. Z odôvodnenia rozsudku absolútne nevyplýva, ako sa súd vysporiadal s ustanovením § 175 ods. 1 a 3 O. s. p., či považoval námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu za opodstatnené, akými úvahami sa súd riadil pri preskúmaní relevantnosti námietok proti zmenkovému platobnému rozkazu, z akých dôkazov vychádzal a ako vec právne posúdil. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd na jednej strane konštatuje, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav, správne vyhodnotil vykonané dôkazy a vec správne posúdil aj po právnej stránke, na druhej strane uvádza, že záväzok zabezpečený zmenkou zanikol dňa 22. apríla 2008, teda ešte pred podaním žaloby a preto by vyhovieť žaloby odporovalo zásadám poctivého obchodného styku v zmysle § 265 Obchodného zákonníka. Takýto záver súdu je podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nedostatočne odôvodnený, nepresvedčivý, nepreskúmateľný a v rozpore aj s tvrdením žalovanej 2/, ktorá počas konania, ani v námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu, ani v odvolaní nepopierala existenciu záväzku a netvrdila, že došlo k zániku nároku žalobcu splnením a to zaplatením zmenkovej sumy, ktorá je predmetom tohto konania.

Z uvedeného teda vyplýva, že rozsudkom Krajského súdu v Bratislave bolo porušené základné právo účastníkov konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. a preto je dôvodná námietka dovolateľa, že postupom odvolacieho súdu bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Z uvedených dôvodov vyplýva, že Generálny prokurátor Slovenskej republiky dôvodne podal mimoriadne dovolanie podľa § 243e O. s. p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. f/ O. s. p., keďže to vyžadovala ochrana práv a právom chránených záujmov účastníka konania a túto ochranu nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243i O. s. p. v spojení s § 243b O. s. p.), bez toho aby sa zaoberal opodstatnenosťou uplatnenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p. V novom rozhodnutí rozhodne súd znovu aj o trovách pôvodného ako aj dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. februára 2013

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Monika Poliačiková